

Kildevernet til Høyesterett

SIKERHET. Norsk Redaktørforening frykter at viktige historier ikke kommer fram dersom Høyesterett aksepterer PSTs beslag av upublisert materiale hos filmskaperen Ulrik Imthaz Rolfsen.

Generalsekretær Arne Jen-

sen advarer mot å kompromisere med kildevernet som beskytter varslere og folk som sitter på viktige opplysninger for allmennheten. Tirsdag og onsdag behandler Høyesterett anken som Redaktørforeningen har bistått Rolfsen i å fremme. © NTB

FOTO: NTB SCANPIX

Martin Kolberg (Ap)

- Telenor-saken er alvorlig

KORUPSJONS-ANKLAGER. Leder av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité Martin Kol-

berg (Ap) mener det er viktig at komiteen blir enig om hvordan Telenor-saken skal håndteres. - I en sak som denne, av så alvorlig karakter, er det viktig at komiteen

diskuterer seg fram til en framgangsmåte som alle er enige om, sier Kolberg. Tirsdag skal komiteen diskutere Telenors håndtering av VimpelCom-saken. Selskapet, der Telenor eier 33 prosent, etterforskes for korrupsjon i Usbekistan. © NTB

Regulering. Mjølkeleveransane har auka, og neste år ventar Tine at produksjonen blir 44 millionar liter større enn behovet. Det fører til råd om å redusere mjølkekvoteane med tre prosent.

* MARKNADSREGULERING

Vil redusere kvotar etter

Prognoser viser at det neste år vil bli produsert 44 millionar liter meir mjølk enn marknaden etterspør. Tine tilrår reduksjon i mjølkekvoteane.

Prognoser frå marknadsregulator Tine viser at norske bønder produserer meir mjølk enn marknaden klarer ta unna.

For inneværande år ventar Tine at dei totale leveransane av kumjølk blir på 1534 millionar liter. Det er omtrent 25 millionar liter meir enn behovet. Tine melder at den høge mjølkeproduksjonen i år har ført til ei lageroppbygging, noko som påverkar behovet for mjølk neste år.

For 2016 ventar Tine eit behov på 1490 millionar liter totalt frå alle marknadsaktørar. Prognosane for produksjonen er derimot på 1534 millionar liter, som er 44 millionar liter meir enn behovet.

Føresiar kvoteløst

Situasjonen fører til at konsernstyret til Tine, som er marknadsregulator for mjølk, går inn for å redusere mjølkekvoteane til kumbøndene med tre prosent.

For geitemjølk er produksjonen i år venta å bli på 20,2 millionar liter, noko Tine skriv er «vesentlig mer enn industriens behov». Lagra for geiteprodukt skal også ha auka og Tine går inn for å redusere mjølkekvoteane for geitebønder med ein prosent.

Kvoteane blir fastset av Landbruks- og matdepartementet (LMD) etter drøftingar med faglaga. Det lukkast ikkje Nasjonen å få kommentar frå Landbruksdepartementet før helga.

Tine tilrår òg at overproduksjonssavgifta blir auka med ei kroner til 4,20 kroner per liter.

- Må ta med lagra

Direktør for rådgiving og mellom-

dre mjølk neste år, seier han.

Ifølgje Ødegård har mjølkekvoteane vore uendra dei tre siste kvoteåra, men oppfyllingsgraden har vore større i år enn venta.

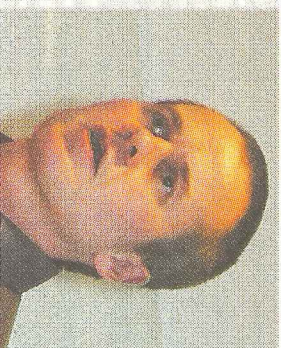
Importpress mot kvotane

Sjølvs om folketallet i Norge aukar år for år har den totale etterspør-

IMPORTPRESS

«Om vi hadde klart å dekke meir av forbruket med norske meierivarer, så kunne kvotane vore større.»

JOHANN ØDEGÅRD, DIREKTØR I TINE

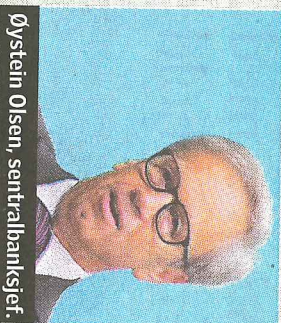

Fikk refs av Mattilsynet

ASYLMOTTAK. Lukt, mugg, kaos og mangelfull ledelse var noen av merknadene etter at Mattilsynet inspiserte kjøkkenet på Hvalsmoen asylmottak utenfor Hønefoss. I ettertid har eierne ryddet opp etter at de fikk en rekke pålegg etter at tilsynet var

på besøk 31. august, skriver VG. – Forholdene var akseptable ved en etterkontroll 20. oktober. Det gjenstår en del vedlikehold før avvikene er lukket, og mottaket har fått utvidet frist, sier seniorinspektør Kari Laastad Høe i Mattilsynet Hønefoss. © NTB

FOTO: NTB SCANPIX

Øystein Olsen, sentralbanksjef.

Utelukker ikke rentekutt

ØKONOMI. For bare kort tid siden ble et nytt rentekutt allerede i november utelukket. Ikke nå lenger. At uendret rente på rekordlave 0,75 prosent når sentralbanksjef Øystein Olsen i Norges Bank torsdag kunnngjør sin beslutning, er fortsatt det mest sannsynlig.

grunnen til at ekspertene ikke lenger tror utelukket et nytt kutt alt nå, er en rekke svake tall for norsk økonomi den siste uken. – Jeg tror det er mest sannsynlig at renten holdes fast, sier økonomiprofessor Steinar Holden ved Universitetet i Oslo. © NTB

Fakta

Mjølkeproduksjonen

* Marknadsregulator

Tine ventar ein produksjon på 1534 mill. liter mjølk i år, rundt 25 mill. liter meir enn behovet.

* For 2016 er det venta eit behov på 1490 mill. liter, mot ein venta tilførsel på 1534 mill. liter.

* Tine til-år 3% reduksjon i kvotane for kummjolk og 1% reduksjon for geitemjolk.

* Mjølkekvotane for neste år blir fastset av Landbruks- og matdepartementet etter drøftingar med faglaga.

Kriser i kjø for statsministeren

POLITIKK

Oljeprisfall, stigende arbeidsledighet, flyktningkrise og et anstrengt forhold til Russland. Erna Solbergs første to år som statsminister har vært fulgt av uro og kriser.

– Uforutsette hendelser setter selvfølgelig preg på en statsministers regjeringstid. Men man kan ikke si ja til å være statsminister uten å være klar over at verden utenfor kan forandre seg, sier Solberg.

Fredag la regjeringen fram tall som viser at asyltilstrømmingen kan koste Norge 85 milliarder kroner de neste seks årene. Samtidig kom ny Nav-statistikk: 80.000 er nå registrert helt ledige. I tillegg la oljefondet tidligere i uka fram et kvartalsresultat som gikk 273 milliarder kroner i minus.

Utenrikspolitisk har krisen i Ukraina har forsuret forholdet til Russland. Politisk kontakt med Kina er det fremdeles ikke snakk om.

Tempo

– Erna Solbergs statsministerperiode kommer til å bli definert av hendelser hun ikke kan kontrollere, skrev VGs Fritijof Jacobsen i en kommentar tidligere i høst.

Oljeprisfall og dets konsekvenser for norsk og internasjonal næringsliv er én krise, Midtøstens sammenbrudd, blodbadet i Syria og den påfølgende flyktningstrømmen en annen, anfører Jacobsen.

– Hvis Erna Solberg har organisert arbeidet i regjeringen slik at alt skal gå innom henne, vil tempo og gjennomføring i andre politiske saker lide av at hun stadig er opptatt av krisehåndtering, sier Jacobsen til NTB.

Han tror regjeringen har tonet ned ambisjonene for kutt i formuesskatten som et resultat av problemene i norsk økonomi.

– Tillegget til statsbudsjett som ble lagt fram fredag tyder jo på at regjeringen ser på kutt i selskapskatten som et bedre virkemiddel for å få opp aktiviteten i næringslivet, sier han.

– Holder løftene

Solberg avviser at krisehåndtering og brannslukking har fått følger for regjeringens handlegkraft og gjennomføringsevne.

– Vi gjennomfører det vi lovet i valgkampen, men i en annen situasjon kan det være at vi hadde hatt enda større ambisjoner på

Kriser: Etablering av et mottakssenter for asylsøkere i Råde var neppe i tankene til Erna Solberg da hun i 2013 ble statsminister.

FOTO: NTB SCANPIX

enkelte områder. Vi kunne jo ha brukt enda mer penger på infrastruktur og veier, på skoler og utdanning, men løftene vi ga i valgkampen vil vi innfri i løpet av perioden, sier hun.

Samtidig erkjenner statsministeren at kursen påvirkes av ruskeværret hun nå er ute i.

– Vi må gjøre noen omprioriteringer. Med så mange asylsøkere som vi har nå, vil integreringspolitikken være utrolig viktig. At omstillingen i norsk økonomi fortsetter, med sikre, nye jobber, er en forutsetning for å lykkes med integreringen, sier hun.

Hektisk

Regjeringens arbeid med statsbudsjettet synliggjør hvor raskt en situasjon kan endre seg.

I juni viste rapporten fra beredningsgruppa for utlendingsforvaltningen nedgang i asyltallene. Slik ble det som kjent ikke. – I begynnelsen av oktober fikk vi en ny rapport. Den viste et anslag på 25.000 ankomster. Så ba vi om oppdaterte beregninger for en uke siden. Da kom utvalget med 33.000 i år og samme antall neste år, sier Solberg.

Alle enkeltheter i tilleggssystemet om flyktninger var først klare torsdag, dagen før dokumentet skulle legges fram. Et viktig parameter for om Solberg lykkes som statsminister er om hun evner å holde på den borgerlige samlingen, mener Fritijof Jacobsen.

– Forholdet mellom Frp og samarbeidspartiene Venstre og KrF er spesielt utfordrende, framholder han.

MATS RØNNING, NTB
redaksjonen@nationen.no

mjølkeoverskot

FOTO: BJARNE BEKKHEIEN AASE

selen etter norsk mjølk vore ganske stabili i mange år. Importen av meierivarer som ost og yoghurt har derimot auka kraftig.

– Bidreg auka import av ost og yoghurt til rådet om reduksjon i kvotane?

– Ja, om vi hadde klart å dekke meir av forbruket med norske meierivarer, så kunne mjølkekvotane vore større, seier Ødegård. Han vedgår at det ikkje er gunstig for økonomien til bondene at produksjonen må bli mindre.

– Isolert sett ville det vore bra for bonden om produksjonen kunne aukast, men bonden blir ikkje rikare av at lagra blir større. Når saler blir mindre, så må kvotane og produksjonen stå i stil, seier han.

Målprisen på mjølk, som blir fastset i jordbruksoppgjæra, har auka frå 3,79 kroner pr. liter i kvotearret 2004/2005 til 5,20 kroner per liter før årets jordbruksoppgjer.

Åtvara mot stor prisvekst

I innspelet til årets jordbruksoppgjer tilrådde Tine å avgrense prisveksten til fem øre per liter.

Tine viste til at målprisen hadde auka med 38 øre per liter dei to siste åra, ein auke på 7,8 prosent, samtidig med eit sterkt prisfall internasjonalt.

«Selv med uendrede priser frykter vi at norsk melkeproduksjon vil tape markedsandeler til import», skreiv Tine i

innspelet til jordbruksoppgjæret. Resultatet av årets jordbruksoppgjer blei derimot at målprisen blei auka med åtte øre per liter, utan at det førte til jubel blant mjølkebønder.

– Fører veksten i målprisen for mjølk dei siste åra til at kvotane må reduseras?

– I denne sammenhengen er det nok meir biologisk enn økonomi som har gitt ubalanse. Eit godt grovfôrår har gitt høg kvotefyllingsgrad. Det er det vi nå må korrigere for, seier Ødegård og viser til at kvotane må tilpassast markeds situasjonen.

BJARNE BEKKHEIEN AASE
bjarne.aase@nationen.no